

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 43. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 9. juni 2017

Tidspunkt: kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Karina Due (DF), Jan E. Jørgensen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Christian Poll (ALT), Zenia Stampe (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen, minister for ligestilling Karen Ellemann, sundhedsminister Ellen Trane Nørby, miljø- og fødevareminister Esben Lunde og transport-, bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen.

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 3548 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelses- og sundhedsdelen) den 15.-16. juni 2017
EUU alm. del (16) – bilag 716 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren forelagde punkt 1-6, ministeren for ligestilling punkt 7, mens sundhedsministeren forelagde punkt 8-10.

Beskæftigelsesministeren informerede om, at rådsmødet den 15. juni i Luxembourg havde en længere dagsorden. Han ville særligt fremhæve revisionen af udstationeringsdirektivet, som han forelagde til forhandlingsoplæg. Alle øvrige sager var til orientering.

Ligestillingsministeren ville til udvalgets orientering forelægge dagsordenspunktet vedrørende forslaget om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber, der blev fremsat af Kommissionen tilbage i 2012.

Sundhedsministeren ville forelægge tre punkter på dagsordenen for rådsmødet. De var alle til orientering.

FO 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (udstationeringsdirektiv)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0128

Rådsmøde 3548 – bilag 3 (samlenotat side 2)

KOM (2016) 0128 – bilag 14 (Brev fra formanden for det ungarske Europaudvalg om Kommissionens forslag til revision af udstationeringsdirektivet)

KOM (2016) 0128 – bilag 13 (Henvendelse af 20/9-16 fra LO, FTF og Akademikerne om endeligt høringssvar vedr. forslag til revision af udstationeringsdirektivet)

KOM (2016) 0128 – bilag 12 (Svarbrev fra Europaudvalgets formand til formanden for det rumænske parlaments Europaudvalg vedr. Kommissionen forslag til revision af udstationeringsdirektivet)

KOM (2016) 0128 – bilag 11 (Brev fra formanden for det rumænske parlaments Europaudvalg vedr. Kommissionens forslag til revision af udstationeringsdirektivet)

KOM (2016) 0128 – bilag 10 (Kommissionens svar på Folketingets begrundet udtalelse vedr. revision af udstationeringsdirektivet)

KOM (2016) 0128 – bilag 7 (Begrundet udtalelse fra Folketinget til Kommissionen vedr. forslag til revision af udstationeringsdirektivet)

KOM (2016) 0128 – bilag 3 (Faktaark om revision af udstationeringsdirektivet)

KOM (2016) 0128 - svar på spm. 1 om forhandlingerne om revision af udstationeringsdirektivet, fra beskæftigelsesministeren

KOM (2016) 0128 - svar på spm. 2 om, hvordan ministeren forholder sig til den foreslåede revision af

udstationeringsdirektivet for så vidt angår ansættelseskontrakter, fra beskæftigelsesministeren

KOM (2016) 0128 - svar på spørgsmål 3 om den aktuelle status i forhandlingerne om udstationeringsdirektivet, fra beskæftigelsesministeren

EU-note (15) – E 42 (EU-note om revision af udstationeringsdirektivet)

B 171 (15) – bilag 4 (Betænkning afgivet 20. maj 2016)

EUU alm. del (16) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 444, senest behandlet i EUU 2/12-16)

Beskæftigelsesministeren: Revision af udstationeringsdirektivet er på rådsmødet til generel indstilling. Det er en sag, som der er stor interesse for. Det gælder for regeringen, for de øvrige partier i Folketinget og ikke mindst for arbejdsmarkedets parter.

Men det gælder i høj grad også de øvrige EU-lande, hvor balancen mellem arbejdskraftens frie bevægelighed i det indre marked og sikring af nationale arbejdsmarkeder er højt på den politiske dagsorden.

Formålet med forslaget er at sikre lige vilkår mellem udstationerede lønmodtagere og nationale lønmodtagere i værtslandet. Dette foreslås ved at indføre et princip om lige løn for samme arbejde på samme arbejdsplads.

Kommissionen finder, at sådan som reglerne anvendes i dag, så tjener udstationerede inden for visse sektorer i nogle medlemslande op til 50 pct. mindre end lokale lønmodtagere.

Aflønning

Den del af forslaget, som det er vanskeligst at opnå enighed om i Bruxelles, er spørgsmålet om aflønning. Det foreslås konkret at ændre bestemmelsen i direktivet om mindsteløn til en bestemmelse om aflønning, som er et bredere begreb end mindsteløn.

Aflønning omfatter alle løndele, som er gjort obligatoriske i medlemsstaterne - enten ved lov, administrative bestemmelser, almengyldig overenskomst, eller som fremgår af en overenskomst, der er indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter og gælder på hele det nationale område.

Langtidsudstationering og underleverandører

Derudover indeholder Kommissionens forslag justerede regler for udstationerede, som er udsendt i lang tid, og en mulighed for, at medlemslandene kan indføre krav til private virksomheder, der bruger underleverandører, om, at de skal sikre samme løn- og arbejdsvilkår, som gælder hos hovedentreprenøren.

Regeringens holdning

Regeringen har som bekendt ikke været blandt de lande, der har efterspurgt en revision af udstationeringsdirektivet. Når det er sagt, har regeringen deltaget konstruktivt i forhandlingerne og arbejdet for at sikre danske interesser bedst muligt. Det er sket under hensyntagen til, at forslaget modtog det gule kort fra et flertal af Folketingets partier i maj sidste år.

Derfor lægger regeringen i forhandlingerne afgørende vægt på:

- at få genindsat en eksplicit passus i direktivteksten om at respektere national kompetence vedrørende løn og lønfastsættelse og
- at kunne opretholde national kompetence i forhold til at fastsætte vilkår for udstationerede vikarer.

Disse to hovedprioriteter er imødekommet med formandskabets kompromisforslag og har opbakning fra Kommissionen og de øvrige lande.

I forhold til de øvrige elementer i forslaget og de videre forhandlinger lægger regeringen også afgørende vægt på, at det med forslaget fortsat respekteres, at ikke alle medlemslande har lovregulering af løn eller almengjorte overenskomster.

Der er fra dansk side herefter tre andre udeståender i forhandlingerne, som jeg gerne vil adressere i dag. Det drejer sig om:

- Underleverandører
- Aflønning
- Langtidsudstationering

Underleverandører

Bestemmelsen i forslaget om forpligtelser for brug af underleverandører er vanskelig i Bruxelles for en række medlemslande.

Regeringen vil arbejde for, at bestemmelsen forbliver frivillig for medlemsstaterne, og at den bevares i det endelige kompromisforslag.

Jeg ved, at nogle gerne havde set en obligatorisk underleverandørbestemmelse, men det er blevet mødt med stor modstand fra flere lande. Og det er ikke muligt for formandskabet at komme igennem med det. Det kan således sætte de øvrige dele af forslaget over styr og kan udelukke muligheden for et kompromis.

Regeringen vurderer i øvrigt, at hvis bestemmelsen helt udgår af kompromisforslaget, vil det være uden betydning for den nuværende danske retstilstand om brug af arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Vi kan således fortsætte med at stille krav om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, selv om bestemmelsen ikke er en del af forslaget. Regeringen vil derfor i de videre forhandlinger arbejde for, at det ikke ændrer sig, så vi ligesom i dag også fremover kan stille krav om arbejdsklausuler i Danmark.

Langtidsudstationering

I forhold til bestemmelsen om langtidsudstationering lægger regeringen vægt på, at anvendelsen af værtslandets ansættelsesretlige regler ved langtidsudstationering skal være klare og administrerbare.

Det lægger vi vægt på af hensyn til:

- de udstationerede lønmodtagere,
- virksomhederne og
- myndighederne.

En ny bestemmelse om langtidsudstationering må ikke medvirke til større juridisk uklarhed og risiko for omgåelse. Det er vigtigt at huske balancen i forslaget, så vi ikke skaber unødige barrierer for danske virksomheder i det indre marked, som er Danmarks vigtigste marked.

Aflønning

I forhold til det nye begreb aflønning vil vi ikke arbejde imod, at begrebet indføres i direktivet i stedet for det nuværende begreb mindsteløn.

Regeringens vurdering er, at ændringen ikke vil have betydning på det danske arbejdsmarked i forhold til de krav, som den danske fagbevægelse stiller i dag, når de indgår overenskomst med en udenlandsk virksomhed.

Men som nævnt er denne bestemmelse den store knast i forhandlingerne i Rådet.

Kompromismuligheder og hjemmelsgrundlag

Afslutningsvis skal det nævnes, at regeringen er åben over for, at der kan ske en udvidelse af de vilkår, som skal gælde fra den første dag, når en medarbejder bliver udstationeret, hvis det kan fremme et kompromis i Bruxelles.

Det er i den forbindelse vigtigt for mig at understrege, at arbejdsmarkedets parter i Danmark skal bakke op om sådanne ændrede vilkår. Så vi vil fortsætte med at have tæt kontakt til arbejdsmarkedets parter i de videre forhandlinger.

Regeringen vil se positivt på det, hvis der er opbakning til, at direktivet også får hjemmel i traktatens bestemmelser om social- og arbejdsmarkedspolitikken. Men regeringen kan støtte, at forslaget vedtages med det nuværende hjemmelsgrundlag, som er det samme hjemmelsgrundlag for det gældende udstationeringsdirektiv og det senere vedtagne håndhævelsesdirektiv.

Samlet set skal det understreges, at:

- der med indrømmelserne til Danmark er taget højde for regeringens og Folketingets bekymringer, og at
- der er tale om et afbalanceret kompromisforslag, der er bedre end Kommissionens udspil.

De afgørende danske prioriteter er imødekommet i formandskabets kompromisforslag. Det betyder, at det eksplicit fremgår, at der er national kompetence vedrørende:

- Lønfastsættelse.
- Fastsættelse af vilkår for udstationerede vikarer

Det har været de afgørende danske prioriteter under forhandlingerne. Den tekst, der indgår i formandskabets senest fremlagte kompromisforslag, har bred opbakning blandt EU-landene og hos arbejdsmarkedets parter i Danmark.

Den videre proces

Jeg forventer, at drøftelserne på rådsmødet vil afspejle, at der fortsat er grundlæggende forskellige tilgange til forslaget blandt en lang række EU-lande.

Det kan ikke udelukkes, at formandskabet ikke kan få opbakning på rådsmødet, og at der derfor ikke opnås enighed på rådsmødet.

Jeg vil naturligvis gøre danske krav til forslaget klart – og lytte meget nøje efter, hvem der siger hvad blandt kollegerne.

Jeg vil holde udvalget orienteret om udfaldet af rådsmødet og om sagen fremadrettet.

Søren Søndergaard mente, at det var et stort fremskridt, at man i stedet for at tale om sikring af mindsteløn talte om aflønning. Det gjorde op med nogle af de problemer, man havde kæmpet med i forbindelse med f.eks. Lavaldommen. Der var dog et afgørende spørgsmål. Han citerede fra samlenotatet: "Imidlertid skal nationale bestemmelser om aflønning af udstationerede arbejdstagere været begrundet i behovet for at beskytte udstationerede arbejdstagere, og de må ikke indholdsmæssigt begrænse den grænseoverskridende leverings af tjenesteydelser". Hvem definerede det? I Lavaldommen brugte man det som brækjern til at kalde regler for optjening til ferie eller lign. for diskriminerende. Der var stadig behov for at få lagt afgørende vægt på, at aflønning er et nationalt anliggende, ellers ville man blive ved med at slås med de problemer, som Lavaldommen havde affødt. Søren Søndergaard mente også, at man skulle lægge afgørende vægt på spørgsmålet om underkontrahenter og på at ligestille vikarer. Han forstod på ministeren, at det var svært at få det første igennem, men var usikker på, om det andet kunne lade sig gøre. Kunne ministeren uddybe det?

Rasmus Nordqvist var enig i, at der i den grad var tale om fremskridt. Ville man nationalt stadig have mulighed for at indføre kædeansvar? Og hvad var regeringens holdning til det at gøre det?

Peter Hummelgaard Thomsen mente, at det forbedrede kompromisforslag til dels skyldtes, at der havde været uddelt et gult kort til forslaget til revision af direktivet. Det havde Socialdemokratiet også været medvirkende til. Han havde konstateret, at det fortsat var muligt at indføre arbejdsklausuler m.v., men at regeringen stadig ville arbejde for, at underkontraheringsbestemmelsen består. Det var han tilfreds med, og han bakkede op om forhandlingsoplægget.

Jan E. Jørgensen tilføjede, at det gule kort var blevet uddelt i samarbejde med bl.a. Polen, Estland og Letland – lande, som Danmark normalt ikke deler synspunkter med på området.

Holger K. Nielsen sagde, at der jo var forskellige tilgange i de enkelte lande, men at de danske synspunkter i høj grad var blevet imødekommet i kompromisforslaget. Kunne ministeren sige noget om forhandlingssituationen? I Holger K. Niensens optik var kompro-

misforslaget lig med fremskridt på området, og selv om der var elementer, som han godt kunne have ønsket styrket, støttede han forhandlingsoplægget.

Beskæftigelsesministeren var enig i, at der var tale om et stort fremskridt. Til Søren Søndergaard sagde han, at det var op til landene selv at definere det. I Danmark var det arbejdsmarkeds parter. Ministeren kunne godt sende en uddybende skriftlig forklaring. Der var i øvrigt lagt afgørende vægt på vikarer, mens spørgsmålet om underleverandører var vanskeligt i forhandlingerne i Bruxelles.

I forhold til kædeansvar gentog ministeren, hvad han havde sagt i sin indledning: ”Vi kan således fortsætte med at stille krav om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, selv om bestemmelsen ikke er en del af forslaget”. Han noterede sig, at det var et vigtigt element for mange partier, og det var nu blevet præciseret. Regeringen var generelt ikke tilhænger af at indføre kædeansvar, men det var en mulighed, og forslaget forhindrede det ikke.

Beskæftigelsesministeren takkede Peter Hummelgaard Thomsen for det gode samarbejde vedrørende det gule kort. Man kunne diskutere baggrunden for det gule kort, men han ville lægge vægt på, at man var blevet imødekommet på nogle af de punkter, som der havde været store diskussioner om. Der havde været valg i formandsskabslandet Malta, og ham bekendt var der endnu ikke udpeget en ny minister for området. Han havde derfor heller ikke modtaget de endelige tekster til brug på rådsmødet og kunne derfor ikke sige noget egentligt om, hvordan forhandlingerne ville komme til at forløbe. Han var dog overbevist om, at med det, der nu var på bordet, var der en ret stor sandsynlighed for, at sagen blev landet i den kommende uge. Om det ville spille ind på mødet, at der var en skrøbelighed i de politiske situation i nogle lande, vidste han ikke.

Søren Søndergaard sagde, at det afgørende var, hvad reglerne ville komme til at betyde i praksis. Han gik ud fra, at man havde foretaget en vurdering af det i ministeriet. Der var tre interessante domme i den sammenhæng, nemlig Lavaldommen, Rüffertdommen og Luxembourgdommen. Det interessante var, om det materielt ville få en betydning for, hvordan dommene ville falde ud. Hvis der var bare den mindste risiko for, at EU-Domstolen kom ind over, ville man igen få et problem. Den formulering, som ministeren havde læst op, var åben for fortolkning. Hvis ministeren kunne sige, at Domstolen helt sikkert ikke kom ind over fortolkningen, og det ville have en materiel betydning for de domme, han havde skitseret – i hvert fald de to sidste – kunne Søren Søndergaard støtte forhandlingsoplægget. Hvis ministeren ikke kunne sige det klart og tydeligt, var der behov for en skærpelse af forhandlingsoplægget. Ministeren skulle i højere grad lægge vægt på i forhandlingerne, at man skal være sikker på, at EU-Domstolen ikke blander sig og på, at de nye regler vil have konsekvenser i forhold til de domme, der var afsagt på området. Man skulle ikke risikere lignende domme i fremtiden.

Kenneth Kristensen Berth var også optaget af den risiko, der var forbundet med EU-Domstolens eventuelle indblanding. Der var rigtig gode elementer i regeringens forhandlingsoplæg, men han ville gerne vide, i hvor høj grad regeringen arbejdede for at få underleverandører med. Hvad var begrundelsen for, at regeringen ikke havde pointeret vig-

tigheden af underleverandører tydeligere? Han hørte regeringen sige, at man kunne fortsætte eksisterende praksis, men man måtte ikke glemme, at EU-Domstolen afsiger domme, hvis indhold man ikke kan forudse. Det mest sikre i forhold til retstilstanden ville være at få underleverandører med i revisionen. Kenneth Kristensen Berth sagde, at der ikke var noget hjemmelsgrundlag i social- og arbejdsmarkedspolitikken. Hvorfor stod regeringen ikke fast ved, at der skulle være hjemmelsgrundlag i artikel 10, men fastholdt det nuværende?

Rasmus Nordqvist takkede for bekræftelsen. Han støttede forhandlingsoplægget.

NOT Beskæftigelsesministeren sagde til Søren Søndergaard, at han måtte vende tilbage med en skriftlig besvarelse angående de tre domme.

Ministerens svarede Kenneth Kristensen Berth, at regeringen havde vurderet, at det var det, der skulle til for at kunne fastholde mulighederne i forhold til underleverandører, men også for at have en balanceret forhandlingssituation. Det mandat, han søgte, kom ikke til at kompromittere, hvorvidt man kunne fortsætte efter gældende regler. Man kunne så være enig eller ej i, hvorvidt man skulle formulere det stærkere. Han ville besvare det sidste spørgsmål skriftligt.

Søren Søndergaard understregede, at der 10 år tidligere blev afsagt fire katastrofale domme: de tre, han havde nævnt tidligere, samt Viking Line-dommen. De førte til, at den danske arbejdsmarkedslovgivning måtte ændres for at inddæmme den katastrofe, som dommene affødte. Siden da havde man kæmpet med konsekvenserne af dommene og på at få reglerne ændret. Nu stod man så med det forslag, der var resultatet af forsøget på at ændre situationen. Derfor var det meget naturligt at spørge, om det var godt nok. Hvis han ikke kunne få svar på, om EU-Domstolen fremover var udelukket fra at blande sig i spørgsmålet, og hvis han ikke kunne få en antydning af overvejelser om, hvorvidt det betød, at man kunne ændre den lovgivning, som man indførte som et resultat af Laval-dommen, var det mildest talt et mandat med elastik i metermål. Når først direktivet blev vedtaget, kom der til at gå årevis, før det blev revideret igen. Han ville være meget mere tryk ved, at den oprindelige formulering blev genindsat i teksten, og at der blev lagt afgørende vægt på, at den kom med.

Beskæftigelsesministeren forklarede, at han ikke på stående fod kunne forholde sig til dommene, da han ikke havde dem præsent. Han ville vende tilbage med et skriftligt svar. Det afgørende var, at løn er national kompetence.

Søren Søndergaard henviste til det indlæg, som den tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen havde lavet til Laval-dommen. Der var ikke tvivl om, at man ikke havde drømt om, at EU-Domstolen ville blande sig. Det havde de så alligevel gjort – med en katastrofe til følge. Det var grunden til, at han havde behov for en sikkerhed. Han respekterede, at ministeren ikke kunne svare på stående fod, men det betød så også, at han ikke kunne bakke op om ministerens forhandlingsoplæg.

Kenneth Kristensen Berth kunne ikke støtte forhandlingsoplægget af samme årsag som Søren Søndergaard. Det var vigtigt at have klarhed over, hvilke kompetencer Domstolen sidder med, og hvilke konsekvenser de tidligere afsagte domme på arbejdsmarkedsområdet har.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og af forordning (EF) nr. 987/2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 (Forordning 883)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0815

Rådsmøde 3548 – bilag 3 (samlenotat side 16)

KOM (2016) 0815 – bilag 10 (Bundesrats udtalelse af 10/3-17 om Kommissionens forslag om sociale sikringssystemer)

KOM (2016) 0815 – bilag 9 (Folketingets udtalelse om forslag til forordning om koordinering af sociale sikringsordninger)

KOM (2016) 0815 – bilag 7 (Kopi af BEU alm. del - svar på spm. 324 og 325 om udbetaling af dagpenge i EU-lande og økonomiske krav til vandrende arbejdstagere, fra beskæftigelsesministeren)

KOM (2016) 0815 – bilag 6 (kopi af BEU alm. del - svar på spm. 301 om, hvordan ministeriet fortolker Kommissionens forslag til revideret artikel 61 om særlige bestemmelser for sammenlægning af forsikringsperioder, fra beskæftigelsesministeren)

KOM (2016) 0815 – bilag 5 (kopi af BEU alm. del - svar på spm. 224, 225, 227, 228, 229 og 231 om koordinering af sociale sikringsordninger, fra beskæftigelsesministeren)

EU-note (16) – E 18 (Koordinering af sociale sikringsordninger)

KOM (2016) 0815 – bilag 2 (henvendelse af 17/1-17 fra LO og FTF om koordination af sociale sikringsordninger mv.)

KOM (2016) 0815 – bilag 1 (faktaark om koordinering af social sikring)

EUU alm. del (16) – bilag 500 (udvalgsmødereferat side 750, senest behandlet i EUU 24/2-17)

Beskæftigelsesministeren: Forordning 883 koordinerer social sikring for personer, der er omfattet af lovgivningen om social sikring i et medlemsland for både erhvervsaktive og ikke erhvervsaktive. Med forslaget lægges der op til tilpasninger af det eksisterende regelsæt på en række områder. Formandskabet har sat punktet på dagsordenen til fremskridtsrapport, der redegør for behandlingen af forslaget under maltesisk formandskab.

Forud for rådsmødet i marts redegjorde jeg i detaljer for regeringens holdning til forslaget – og I gav mig bred opbakning til linjen her i udvalget.

Regeringen ønsker et EU, hvor folk kan søge derhen, hvor der er ledige job – ikke efter, hvor der er sociale ydelser at få. Velfærdsydelser skal så vidt muligt forblive i Danmark, og de skal gå til dem, der arbejder, bor og bidrager til Danmark i en længere periode. Reglerne skal være baseret på sund fornuft og rimelighed og være afbalancerede.

Det maltesiske formandskab har taget hul på forhandlingerne ved at fokusere på de ændringsforslag, der handler om

- Lige behandling – herunder ikkeerhvervsaktives ret til sociale ydelser.
- Lovvalsregler

Disse dele af forslaget er ikke en del af regeringens særligt prioriterede områder, som f.eks. eksport af dagpenge, familieydelse og børnecheck. Disse særligt prioriterede områder har slet ikke været drøftet endnu.

Forhandlingerne under maltesisk formandskab har begrænset betydning for danske regler og praksis.

Hvad angår de dele, som er omtalt i fremskridtsrapporten til rådsmødet, kan dette sammenfattes under to overskrifter.

For det første ikkeerhvervsaktive, mobile EU-borgeres adgang til sociale sikringsydelser gøres eksplicit betinget af lovligt ophold efter opholdsdirektivet. Dette er en udløber af en række tidligere EU-domme, som nu skrives ind i forordningen. Forslaget vil ikke have betydning for Danmark, da det allerede er en forudsætning i de danske regler om adgang til sociale ydelser, at man har lovligt ophold.

For det andet i forhold til det såkaldte lovvalg, hvor der er foreslået en række tekniske tilpasninger. Lovvalsregler handler om, i hvilket land en person er socialt sikret ved udsendelse til arbejde i et andet land, eller når vedkommende arbejder i flere lande.

De tekniske ændringer betyder, at myndighederne kan efterprøve personers oplysninger om udsendelse og lovvalg med henblik på at forbygge svindel og snyd.

Der skal ikke træffes beslutninger på rådsmødet, men nu er forhandlingerne startet.

Estland, som har EU-formandskabet i andet halvår af 2017 forventes at fokusere på bestemmelserne vedrørende langtidspleje og formentlig også familieydelse. Her er de danske ønsker velkendte.

Regeringen vil stille ændringsforslag om, at det skal gøres muligt at indeksere børnepenge, når disse eksporteres til børn bosat i et andet land.

Det er min forventning, at der kan gå lang tid, før forhandlingerne bevæger sig ind i den afsluttende fase. Vi vil derfor få lejlighed til at drøfte forslaget igen her i udvalget.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide, hvorfor der lod til at være stor modstand mod forslaget om henvisning til udstationeringsdirektivet.

NOT Beskæftigelsesministeren bad om at få spørgsmålet skriftligt. Som han umiddelbart opfattede det, var der ingen sammenhæng mellem de to punkter.

Rasmus Nordqvist henviste til samlenotatet, hvor der stod, at der i artikel 12 ville blive indsat en henvisning til definitionen af udstationerede arbejdstagere. Samtidig stod der under generelle forventninger til andre landes holdning: "Ved behandling af de tekniske ændringer af lovvalgsbestemmelserne har et stort flertal af medlemslande afvist forslaget om indsættelse af henvisning til udstationeringsdirektivet." Hvad skyldtes det? Hvorfor nævnte regeringen det? Når man lavede en definition i et direktiv, var det godt at sørge for, at de hang sammen med andre også.

NOT **Beskæftigelsesministeren** ville give et skriftligt svar på koblingen mellem de sociale ydelser og udstationering. Det var to forskellige områder.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2004/37/EF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer og mutagener (kræftdirektivet)

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0011

Rådsmøde 3548 – bilag 3 (samlenotat side 39)

Beskæftigelsesministeren: Kommissionen fremsatte den 10. januar i år den anden ændring af kræftdirektivet om grænseværdier. Ændringerne gælder for yderligere fem kræftfremkaldende stoffer og om markering af hudeksponering for i alt otte stoffer.

Forslaget støttes generelt af medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter er også positive over for forslaget. Fra dansk side opfylder vi allerede grænseværdierne, og forslaget vil kun give anledning til enkelte mindre tekniske justeringer af danske arbejdsmiljøbestemmelser.

Vi har tidligere drøftet her i udvalget, at vi fra dansk side går forrest på denne dagsorden.

Regeringen bakkede op om Kommissionens første runde af ændringer og opfordrede til at holde kadencen med yderligere ændringer af grænseværdierne. Regeringen støtter derfor også forslaget, som er et vigtigt skridt til forbedring af arbejdsmiljøet på de europæiske arbejdspladser. Samtidig vil forslaget mindske barrierer på det her område i det indre marked og dermed sikre mere ens konkurrencevilkår for virksomhederne i EU.

Christian Poll spurgte, om det var en misforståelse, at der i samlenotatet stod: "For et af de fem stoffer (opløsningsmidlet ethylendichlorid) skal den danske grænseværdi hæves, hvilket medfører en højere grad af beskyttelse." Man får normalt en højere grad af beskyttelse ved at sænke grænseværdien.

NOT Beskæftigelsesministeren sagde, at som han forstod det, var der ikke tale om at svække, men det ville han uddybe nærmere i et skriftligt svar.

4. Europæisk semester 2017: bidrag til Det Europæiske Råd den 22.-23. juni 2017

– *Politisk debat*

KOM (2017) 0500

Rådsmøde 3548 – bilag 3 (samlenotat side 43)

Beskæftigelsesministeren: Hvad angår det europæiske semester, vil jeg blot oplyse udvalget om, at Kommissionen også denne gang har vurderet den danske beskæftigelsesindsats positivt. Det betyder, at Danmark heller ikke i år har modtaget nogen henstilling på beskæftigelsesområdet.

5. Rådskonklusioner om at det skal betale sig at arbejde

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3548 – bilag 3 (samlenotat side 46)

Beskæftigelsesministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Rådskonklusioner om ungegarantien - Den Europæiske Revisionsrets særberetning

– *Vedtagelse*

KOM (2016) 0646

Rådsmøde 3548 – bilag 3 (samlenotat side 48)

Beskæftigelsesministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2012) 0614

Rådsmøde 3548 – bilag 5 (samlenotat side 1)

KOM (2012) 0614 – bilag 9 (Kopi af LIU alm. del - svar på spm. 92 om den danske lovgivning for måltal og politikker for det underrepræsenterede køn)

KOM (2012) 0614 – bilag 8 (Brevudveksling med ligestillingskommisæreren og ministeren for børn, undervisning og ligestilling forud for rådsmøde beskæftigelse 7-8/12-15)

KOM (2012) 0614 – bilag 409 (non-paper om hjemmel for direktivforslag om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber)

KOM (2012) 0614 – bilag 4 (Begrundet udtalelse om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber)

KOM (2012) 0614 - svar på spm. 2, om hvorvidt regeringen vil arbejde for en undtagelsesbestemmelse for Danmark, så Danmark ikke risikerer at skulle indføre kvoter for kvinder i bestyrelser m.v., fra ministeren for børn, undervisning og ligestilling

KOM (2012) 0614 - svar på spm. 1 om ministeren vil redegøre for sin definition af ordet kvote, fra ligestillings- og kirkeministeren
EU-note (12) – E 33 (Modstand mod EU-forslag om en mere ligelig kønsfordeling i bestyrelser)

EU-note (12) – E 9 (Kommissionens forslag om kvoter for kvinder i bestyrelser)

EUU alm. del (12) – bilag 472 (udvalgsmødereferat side 1370
FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 7/6-13)

Ligestillingsministeren: Direktivforslaget bliver forelagt Rådet som fremskridtsrapport. Der er oversendt et samlenotat til Europaudvalget den 2. juni.

Sidst, direktivforslaget blev drøftet i Rådet, var i december 2015. Der har ikke været fremsat indholdsmæssige ændringsforslag siden da. Der er fortsat ikke den nødvendige opbakning til forslaget blandt medlemslandene.

Det maltetiske formandskab har kun foreslået ændringer af teknisk karakter, som går ud på at udskyde tidsfristerne i direktivforslaget. Det er sket i lyset af, at det nu er 4 et halvt år siden, at direktivforslaget blev fremsat.

Regeringens holdning

- Regeringen noterer sig Kommissionens fremskridtsrapport.
- Regeringen kan stadig ikke tilslutte sig direktivforslaget.
- Regeringen mener, at direktivforslaget strider mod nærhedsprincippet, griber ind i selskabernes ledelsesret og er for ufleksibel for selskaberne.

Rasmus Nordqvist bakkede fortsat op om Kommissionens forslag. Havde regeringen tænkt mere over, hvad man ville gøre for at nå målsætningen? Det, man havde gjort indtil videre, havde ikke virket, og reel ligestilling havde lange udsigter. Havde ministeren overvejet, om man kunne finde andre redskaber?

Ministeren for ligestilling mente ikke, at Kommissionens tilgang var den rette. Regeringen var meget klar i mælet om, at ligestilling handler om muligheder. Derfor var redskaberne i en europæisk eller national sammenhæng ikke de rigtige. Regeringen havde taget den danske model, der blev iværksat under den tidligere regering, til sig, og navnlig det, at de største virksomheder laver måltal for, hvordan man arbejder med det underrepræsenterede køn. Det var en fornuftig tilgang til arbejdet.

Rasmus Nordqvist spurgte, om regeringen ikke mente, at der var strukturelle udfordringer i forhold til ligestilling, når der handler om arbejdsmarkedet og ledelse og bestyrelser? Lykkedes det at øge repræsentation af det underrepræsenterede køn?

Ministeren for ligestilling sagde, at diskussionen også hørte hjemme i Ligestillingsudvalget og var del af en grundlæggende debat om nationale ligestillingsproblemer. Hun havde tidligere været og var som regeringens repræsentant meget eksplicit i, at det største ligestillingsproblem i Danmark er manglen på ligestilling i etniske minoritetsmiljøer. Ministeren mente, at det var meget afgørende at vedblive med at være dagsordenssættende og have værdimæssige diskussioner om det fornuftige i at have en mangfoldig sammensætning både i forhold til medarbejdere og på ledelsesniveau. Hun var dog ikke personligt tilhænger af restriktiv lovgivning og bestemmelser. Det er nu engang virksomhedernes ledelsers primære opgave, men man kan tilvejebringe analyser og eksplicite undersøgelser, der viser, hvordan virksomheder klarer sig inden for ligestilling. Det er gode undersøgelser, der viser, at danske virksomheder er mere fokuserede på at have en kønsbalance og på at få både mænd og kvinder repræsenteret i bestyrelser og i ledelser. Det var dog i national kontekst og havde ikke noget med rådsmødedagsordenen at gøre.

Rasmus Nordqvist opfordrede til at gå mere proaktivt ind i arbejdet med ligestilling – også på europæisk plan. Han syntes, at Kommissionen havde prøvet at tage fat på det, endnu som et minimumsdirektiv – dvs. at man nationalt havde muligheden for at gøre mere. Det nyttede ikke noget at være på nejholdet.

Søren Søndergaard spurgte, om ministeren ikke mente, at det var et kæmpe ligestillingsproblem i Danmark, at kvinder generelt tjener betydeligt mindre end mænd, og at det også viser sig i pensionsforhold.

Ministeren for ligestilling svarede Rasmus Nordqvist, at hun ikke mente, at den danske regering bare sad på nejholdet, for den arbejdede i stor stil på, at danske virksomheder kan sætte de bedste hold og også agere internationalt. Ligestilling var i den danske regerings optik ikke et spørgsmål om 50/50 mænd og kvinder; Det handlede om lige muligheder. Det var det, der drev regeringens ligestillingspolitik. Lige løn for lige arbejde mente ministeren, at man havde qua de overenskomster, der blev lavet. Noget historik gjorde, at nogle fag lå på et lavere lønniveau, og der var en diskussion om, hvem der tager flest deltidsjob. Det var problematisk, at kvinder tager 300 dages barsel og mænd kun 30, når mænd også har ret til barsel med dagpenge. Det problem arbejdede regeringen med qua Aktion Fars Orlov, hvor både virksomhederne og faglige organisationer var med til at fremme fædres brug af barsel.

8. Rådskonklusioner om bidrag til at standse stigningen i fedme blandt børn

– Vedtagelse

Rådsmøde 3548 – bilag 2 (sammenfatning side 2)

Sundhedsministeren: Det maltesiske formandskab har ønsket at sætte overvægt blandt børn på dagsordenen for at sikre et fælles europæisk fokus på området.

Overvægt blandt børn er en stigende udfordring i de fleste europæiske lande. Malta er det land i Europa, der har den højeste forekomst af overvægt blandt børn. Modsat er Danmark blandt de europæiske lande med den laveste forekomst af overvægt blandt børn. Alligevel er det en udfordring, vi skal have fokus på – også i Danmark.

Konklusionerne lægger sig tæt op af den indsats, vi har i Danmark for at forebygge og bekæmpe overvægt blandt børn

Under forhandlingerne har vi fra dansk side generelt lagt vægt på at sikre, at konklusionerne flugter med den tilgang, vi har i Danmark, f.eks. at ikke kun lovgivning, men også frivilligt samarbejde med relevante aktører kan være en effektiv fremgangsmåde til at forbedre kvalitet og sundhed i vores fødevarer.

Et andet eksempel er Danmarks egne nationale anbefalinger for amning af spædbørn. De danske anbefalinger er forskellige fra WHO's og en henvisning til de enkelte landes nationale anbefalinger har derfor været en vigtig prioritet for os

Generelt er det vigtigt for regeringen, at rådskonklusionerne sætter fokus på udfordringen med overvægt blandt børn på en måde, som fuldt ud respekterer den eksisterende kompetencefordeling mellem EU og medlemslandene.

Det er vores vurdering, at det foreliggende udkast imødekommer de danske synspunkter, og vi kan på den baggrund tilslutte os rådskonklusionerne.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om ministeren ikke havde tænkt sig at nævne på rådsmødet, at fedme ikke er et EU-anliggende. Man kan ikke i Danmark sørge for, at de maltesiske børn taber sig.

Søren Søndergaard mente, at der manglede et punkt i konklusionerne om regulering af fødevarerindustrien. Var det en forglemmelse eller et bevidst valg?

Sundhedsministeren svarede, at det hørte under Miljø- og Fødevarerministeriets ressort. I Danmark havde man en god tradition for at indgå frivillige partnerskaber, så det handlede ikke kun om lovgivning. Hun var ikke helt klar over, hvad Søren Søndergaard sigtede til, men understregede, at regeringen ikke havde noget ønske om på nogen måde, at Danmark skulle pålægges regler eller en fælles håndtering.

Sundhedsministeren mindede Kenneth Kristensen Berth om, at det lå formandskabet frit for at tage emner op, men at det fra dansk side var vigtigt at sørge for, at rådskonklusionerne ikke gik på kompromis med kompetencefordelingen mellem Kommissionen og medlemslandene. Derfor havde man brugt en del kræfter på bl.a. afsnittet om amning, så der ikke i konklusionerne var en tekst, der gør, at landene ikke kan organisere sig, som de vil. Det var regeringens vurdering, at konklusionerne, som de forelå nu, ikke på nogen måde greb ind i de nationale kompetencer.

Søren Søndergaard forholdt sig til den tekst, der var sendt rundt. Han citerede: "Rådskonklusionerne bygger på en tværsektoriel tilgang med fokus på sundhedsfremme og sygdomsforebyggende initiativer. Medlemslandene inviteres til at foretage en række initiativer, særlig følgende væsentlige punkter i rådskonklusionerne kan nævnes." Han kunne konstatere, at regulering af fødevarerindustrien ikke figurerede blandt de væsentlige, selv om enhver ved, at man er nødt til at se på de fabrikerede produkter, hvis man skal komme fedme til livs. Hvorfor stod det ikke opført som et særlig væsentligt punkt?

Sundhedsministeren sagde uddybende, at regeringen havde valgt at lægge vægt på sundhedsfremme og forebyggelse i relation til sundhedsområdet. Der var fødevareregulering generelt, men som lå under Miljø- og Fødevarerministeriet ressort, og som indgik også i en samlet strategi i forhold til at sikre sundhedsfremme i befolkningen. Der var altså ikke tale om en forglemmelse, men regeringen fokuserede mere på det sundhedspolitiske på området. Hun havde også nævnt i sit oplæg, at der var en række ting, der havde med partnerskaber at gøre. Det har man også tradition for i Danmark. Man kunne tage måltidsmærket som et eksempel fra skoler og daginstitutioner. Det var ikke hensigten at lade kompetencefordelingen skride. Søren Søndergaard så gerne, at det fremgik mere klart, at man også skulle se på fødevarerindustrien, men regeringen havde valgt at lægge vægt på den del, der handler om det sundhedspolitiske, sundhedsfremmende og om forebyggelse uden dermed at sige, at det ikke var vigtigt med et samarbejde i forhold til fødevarer.

Søren Søndergaard spurgte, om det var korrekt forstået, at ministeren også på det møde optrådte som forbrugerminister.

Sundhedsministeren svarede bekræftende. Fokus på de frivillige partnerskaber var ikke et udtryk for forglemmelse, men for at ville fokusere på at fremme sundhed og forebyggelse. Hun havde fanget budskabet og Søren Søndergaards pointe, som hun opfattede mest som en kommentar og forslag til forbedring.

9. Rådskonklusioner om at fremme frivilligt samarbejde mellem sundhedssystemer

– Vedtagelse

Rådsmøde 3548 – bilag 2 (sammenfatning side 5)

Sundhedsministeren: Det næste punkt er formandskabets udkast til rådskonklusioner om frivilligt samarbejde mellem sundhedssystemer med fokus på blandt andet adgang til ny medicin og specialiseret behandling.

Inden for specialiseret behandling lægger konklusionerne op til, at Kommissionen får i opdrag at gennemføre en analyse, der skal kortlægge uddannelse og træning inden for innovative og specialiserede behandlinger.

Derudover opfordres medlemslandene og Kommissionen til at fremme efteruddannelse af sundhedsprofessionelle og til at fremme forskning i sjældne sygdomme i regi af de europæiske referencenetværk.

Inden for adgang til sundhedsteknologi og ny medicin lægges der bl.a. op til, at medlemslandene frivilligt kan samarbejde om horizon scanning, altså en vurdering, af hvilke nye lægemidler der er på vej på markedet.

Baggrunden for at inddrage lægemiddelområdet er bl.a., at flere medlemslande oplever udfordringer med tilgængelighed til lægemidler, og at det generelt kan være vanskeligt at håndtere introduktionen af nye og meget dyre lægemidler. Rådskonklusionerne skal altså ses som en mulighed for at gå frivilligt sammen for at tackle fælles udfordringer.

Regeringen stiller sig positiv over for, at lægemiddelområdet drøftes samtidig med, at konklusionerne respekterer medlemslandenes kompetence på pris- og tilskudsområdet.

Undervejs i processen har der været delte meninger blandt medlemslandene om, hvor langt man skulle gå i retning af samarbejde på netop pris- og tilskudsområdet.

Danmark har også haft sine forbehold, og vi har medvirket aktivt til, at det i rådskonklusionerne er understreget, at der er tale om et frivilligt samarbejde, i det omfang medlemslandene finder det relevant. For vi skal naturligvis respektere, at pris- og tilskudsområdet er national kompetence.

Det er regeringens vurdering, at formandskabet med den foreliggende tekst har fundet den rette balance. I den forbindelse er det værd at bemærke, at der allerede i dag eksisterer forskellige samarbejder mellem medlemslandene med henblik på at forbedre indkøbet af lægemidler. I Danmark ser vi f.eks. på muligheden for at lave en forsøgsordning med frivilligt indkøb af medicin sammen med Norge.

På den baggrund agter regeringen at tilslutte sig rådskonklusionerne.

10. Den europæiske søjle for sociale rettigheder – sundhedsaspekterne og konsekvenser

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2017) 0250, KOM (2017) 0251

Rådsmøde 3548 – bilag 2 (samlenotat side 7)

KOM (2016) 0127 – bilag 2 (faktaark om en europæiske søjle af sociale rettigheder)

Sundhedsministeren: Som det sidste punkt lægger formandskabet op til en drøftelse af sundhedsaspekterne af den europæiske søjle for sociale rettigheder – også kaldet den sociale søjle. Jeg ved, at beskæftigelsesministeren allerede har nævnt søjlen under sin forelæggelse tidligere i dag. Jeg vil derfor nøjes med at orientere udvalget om forventningerne til den drøftelse, vi skal have på sundhedsministermødet.

Sundhedsaspekterne af den sociale søjle relaterer sig primært til to ud af de i alt 20 principper. Et princip om adgang til sundhedsydelser og et princip om adgang til langtidspleje, herunder hjemmepleje.

Jeg forventer, at drøftelsen på rådsmødet vil fokusere på princippet vedrørende adgang til sundhedsydelser.

Princippet fastslår, at alle har ret til rettidig adgang til prismæssigt overkommelige, forebyggende og helbredende sundhedsydelser af høj kvalitet. Dermed er princippet i god tråd med den måde, vi har indrettet det danske sundhedssystem på.

Men det er afgørende for regeringen, at den sociale søjle respekterer den eksisterende kompetencefordeling mellem EU og medlemslandene. Sundhedsaspekterne af den sociale søjle må derfor ikke føre til detaljeret regulering af sundhedsvæsenet. Det er et synspunkt, vi fra dansk side vil markere meget klart, og jeg ser frem til at høre mine europæiske kollegaers holdninger til søjlen og dens betydning for sundhedsområdet.

Kenneth Kristensen Berth havde meget svært ved at finde hjemmel i den eksisterende traktat til, at EU havde ret til at pålægge medlemslandene at foretage sig noget i forhold til sundhedsydelser eller langtidspleje. Man bevægede sig ind på et område, der ikke engang var i nærheden af, hvad EU skal blande sig i. Der var behov for på et tidspunkt at sige klart og tydeligt i EU-sammenhæng, at der er nogle lande, der gerne vil holde fast i, at der er områder, som EU ikke skal stikke snablen i.

Rasmus Nordqvist forstod ikke, at der var altid var behov for at pointere kompetencefordeling. Der var nemlig ikke noget i den sociale søjle, der udfordrede kompetencefordelingen. Hvad ville man byde ind med fra dansk side i forhold til adgang til sundhedsydelser og langtidspleje? Det handlede også om, hvordan landene kunne hjælpe hinanden til at blive bedre på tværs af grænser.

Sundhedsmisteren svarede, at man havde løbende drøftelser kollegerne imellem. Man kunne lade sig inspirere af hinanden, fordi man nogle steder var både behandlings- og strukturmæssigt længere fremme. Kolleger fra de andre europæiske lande kom også til Danmark for at høre, hvordan sundhedsvæsenet er organiseret. Hun forventede en drøftelse af bredere karakter, hvor hun ville give udtryk for, at Danmark var meget opmærksom på, at der ikke skal være en indgribende effekt i forhold til det nationale kompetence. Det var også klart beskrevet i grund- og nærhedsnotatet fra beskæftigelsesministeren. Hun håbede, at den brede drøftelse ville give gode input til, hvor Danmark kan søge noget inspiration. Hun ville byde ind med noget af det, man ser på i Danmark – f.eks. resourcer i forhold til det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, så man ikke kun får patienter ind på de højt specialiserede sygehuse, men i højere grad ser på, hvordan man kan få primærsektoren til at spille en stor rolle i forhold til at skabe sammenhæng for borgerne. Derudover ville det være på sin plads at nævne de principper, der gælder for det danske sundhedsvæsen, som på en række punkter adskiller sig fra en række andre EU-lande.

Sundhedsministeren mindede om, at det var regeringens klare linje, at den sociale søjle ikke skulle underminere kompetencefordelingen. Det havde man også ladet afspejle meget tydeligt i grund- og nærhedsnotatet. Beskæftigelsesministeren havde også lagt vægt på det i sin fremlæggelse. Det ville også være hendes udgangspunkt i forhold til de to punkter af de 20 principper om sundhed.

Rasmus Nordqvist sagde, at ministeren i høj grad havde lagt vægt på, hvor regeringen stod i forhold til den sociale søjle. Så man ikke spøgelse, når man havde behov for at sige flere gange, at man ikke ville have indblanding i national kompetence? Det fremgik nemlig ikke af Kommissionens udspil, at EU ville blande sig. Hvor så ministeren det? Handlede det ikke om at blive klogere og dygtigere i fællesskabet?

Sundhedsministeren sagde til Rasmus Nordqvist, at det ikke handlede om at se spøgelser, men en bekymring over, at man kan se, at en beslutningsproces i EU kan gå fra, at noget er principper, til det pludselig bliver noget andet. Fra dansk side ønskede man at være meget opmærksom på, hvor det bevægede sig hen. Det gjaldt for de to principper for sundhedsområder, der var fine principper, som matcher måden at organisere det på i Danmark, men som man ikke ønsker giver anledning til noget, der lovgivningsmæssigt forskyder den balance og kompetencefordeling, der er mellem landene og EU. Så hun ville kalde det rettidig omhu i forhold til, hvordan man også sikrer dansk indflydelse på beslutningsprocessen i EU.

12. Eventuelt

Beskæftigelsesministeren: Til allersidst vil jeg for en god ordens skyld nævne, at formandskabet har besluttet, at Kommissionens udspil til en social søjle skal være tema for en uformel drøftelse under frokosten på rådsmødet. Fra dansk side, har det fra start været helt afgørende, at der ikke med søjlen flyttes eller gives yderligere kompetence til EU på social- og beskæftigelsesområdet.

Landenes kompetence og ansvar er centralt, når det gælder inkluderende vækst og beskæftigelse.

Vi kan konstatere, at det understreges flere steder i udspillet. Det vil jeg fortsat holde meget klart fast i.

EU kan være med til at sætte de overordnede rammer, men EU skal ikke detailregulere, når det gælder beskæftigelses- og socialområdet. De nationale arbejdsmarkedsmodeller og arbejdsmarkedets parter særlige rolle skal respekteres.

Det er vigtigt, at der ikke skabes forventninger om løsninger på EU-plan på de områder, hvor ansvaret for at handle først og fremmest ligger hos medlemslandene selv.

Der er som nævnt tale om et frokostpunkt og en første uformel udveksling af synspunkter.

Jeg vil fortsat holde udvalget orienteret om denne sag.

13. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger under siden sidst.

FO/L Punkt 2. Danmarks kandidatur til genplacering af Det Europæiske Lægemiddel-agentur i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union

Tidlig forelæggelse

EUU alm. del (16) – bilag 706 (samlenotat)

EUU alm. del (16) – bilag 716 (kommenteret dagsorden)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3547 (landbrug og fiskeri) den 12. juni 2017

EUU alm. del (16) – bilag 716 (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevarerministeren oplyste, at der var tale om en kort rådsmødedagsorden for landbrug og fiskeri den 12. juni. Alle punkterne var til orientering, og punkt 3 var til tidlig forelæggelse.

1. (Evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter

– *Status*

KOM (2014) 0180

Rådsmøde 3547 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 676 (udvalgsmødereferat side 976,
senest behandlet i EUU 21/4-17)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 27 (udvalgsmødereferat side
882 FO, forhandlingsoplæg forelagt 8/5-15)

Miljø- og fødevarerministeren: Det første punkt er en status over forhandlingerne om økologiforslaget. Forslaget har været på bordet i mere end 3 år nu. Det ser fortsat meget vanskeligt ud i forhold til at nå et kompromis. Senest har formandskabet forsøgt sig med en revideret kompromistekst i maj. Det blev afvist af 17 medlemslande og var langt fra at opnå opbakning fra et kvalificeret flertal. Der er mange modsatrettede holdninger, hvilket gør det svært at finde et kompromis i Rådet.

På det grundlag kan formandskabet ikke forhandle med Europa-Parlamentet om et kompromis. Som nævnt senest i april er der mange elementer, som er svære eller uacceptable set fra dansk side.

Teksten på pesticidgrænseværdier er klart forbedret, men der er fortsat en uklar tekst om tilbagetrækning af produkter. Der er fortsat lagt op til kontrol af uindpakkede produkter i supermarkederne. Det er unødigt bebyrdende for virksomheder og myndigheder.

På væksthuse er det lagt op til en undtagelse for de nordiske og baltiske lande, men kravene hertil er fortsat for restriktive. Tilsvarende er der en ny tekst om definitionen af huse til fjerkræproduktion, der kan skabe problemer. Det gælder også betingelserne i forhold til økologisk muslingeproduktion.

Alt i alt er der behov for ændringer på en række områder, for at vi har et balanceret kompromis, der ikke svækker udbredelsen af økologien i Danmark og i EU. Jeg synes, at det ser meget vanskeligt ud at kunne lande et fornuftigt kompromis. Derfor vil jeg opfordre til, at forslaget helt trækkes tilbage, hvis der ikke foretages væsentlige ændringer i kompromiset.

Christian Poll havde været i dialog med aktører og forstod det sådan, at der var uenighed om væksthuse mellem bl.a. Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening. Hvilken holdning ville ministeren indtage?

Miljø- og fødevareministeren sagde, at regeringen var optaget af fortsat at kunne have væksthuseproduktion i Danmark for grøntsagsindustrien. Derfor lagde man vægt på den holdning, der også var fremsat af økologisektionen i Landbrug & Fødevarer; at det er væsentligt at have en sammensætning af jordbrug i væksthuse, og at det er nødvendigt at bruge højbede. Ellers ville man fjerne væksthuseproduktionen af økologiske varer, og det ville regeringen være utrolig ked af.

2. Markedssituationen for landbrugsvarer

– Orientering

Rådsmøde 3547 – bilag 1 (samlentat side 26)

EUU alm. del (16) – bilag 436 (udvalgsmødereferat side 602, senest behandlet i EEU 20/1-17)

Miljø- og fødevarerministeren: Prisudviklingen har været meget positiv – særlig for svinekød, men det ser også bedre ud for mælk.

På smør ses kraftigt stigende priser, mens interventionslagre af mælkepulver lader til at trykke prisen på pulver. Men også her spores nu prisstigninger. Det giver en forventning om, at der kan ske en afvikling af lagrene. Det skal selvfølgelig ske, så det ikke forstyrrer den positive udvikling. Jeg vil ikke kunne støtte, at mælkepulveret anvendes til fødevarerhjelpe i EU. Vi skal generelt holde fast i markedsorienteringen af landbrugspolitikken.

3. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) 2017/127 for så vidt angår visse fiskerimuligheder for bl.a. brisling og rejer

– Tidlig forelæggelse

Rådsmøde 3547 – bilag 1 (samlentat side 29)

Miljø- og fødevarerministeren: Formålet med forslaget er bl.a. en revision af fiskerimulighederne for brisling i Nordsøen i lyset af ny biologisk rådgivning samt for rejer i Skagerrak for 2017 i lyset af ny biologisk rådgivning og en aftale mellem EU og Norge.

Fra dansk side forventer vi at kunne støtte forslaget. I forhold til brisling bør ændringen af kvoteåret gennemføres på en fleksibel måde. Det bør sikres, at eksisterende bestemmelser om år til år-fleksibilitet fra et kvoteår til det følgende ikke undermineres i overgangsperioden.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3550 (miljø – miljødelen) den 19. juni 2017

EUU alm. del (16) – bilag 716 (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevarerministeren ville gennemgå miljødelen af rådsmødet den 19. juni. Der var et punkt til orientering og et til forhandlingsoplæg.

1. Handlingsplan for naturen, mennesket og økonomien

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2017) 0198

Rådsmøde 3550 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2017) 0198 – bilag 1 (henvendelse af 22/5-17 fra Det

Grønne Kontaktudvalg vedr. Kommissionens handlingsplan for natur, mennesker og økonomi)

Miljø- og fødevarerministeren: Punktet er en vedtagelse af rådskonklusioner om Kommissionens handlingsplan for den videre gennemførelse af naturdirektiverne frem mod 2020 – og kaldet Handlingsplan for naturen, mennesket og økonomien.

På rådsmødet skal vi vedtage rådskonklusioner med henblik på at sætte retning for det videre arbejde på naturområdet i EU. Kommissionens handlingsplan er opfølgningen på det fitnessstjek af naturdirektiverne, der blev afsluttet i december 2016. Fitnessdirektivet konkluderede overordnet, at naturdirektiverne i sig selv er velegnede til at bevare EU's biodiversitet, men at det halter med implementeringen af direktiverne.

Handlingsplanen rummer således fire prioriteter med henblik på forbedret gennemførelse af naturdirektiverne herunder forbedret vejledning og formidling af viden, øget politisk ejerskab og håndhævelse, styrket finansiering af Natura 2000 og bedre synergi med EU-medfinansiering samt bedre kommunikation og involvering af interessenter.

Rådskonklusionerne anerkender resultatet af fitnessstjekket og behovet for at intensivere arbejdet med at gennemføre naturdirektiverne. Konklusionerne støtter op om Kommissionens handlingsplan. Regeringen støtter Kommissionens handlingsplan og udkastet til rådskonklusioner.

Christian Poll spurgte, om det var ministerens opfattelse, at man med den foreslåede plan ville bidrage væsentligt til at stoppe tilbagegangen af biodiversitet. Også i Danmark var man langt bagud i forhold til at nå at standse tilbagegangen i biodiversitet i 2020. Ministeren havde selv sagt, at det ikke kunne lade sig gøre. I samlenotatet stod der: "Regeringen ønsker at arbejde for en større fleksibilitet i administrationen af Natura 2000-arealer." Hvilken fleksibilitet var der her tale om? Og hvorfor var regeringen imod at indsamle yderligere data om naturen, så man kan regulere den endnu bedre? Man talte om, at regeringen ville arbejde for fortsat god naturpleje, men ville den også foreslå som kriterie, at det primære mål med naturpleje var en høj biodiversitet? Der havde været mediesager, hvoraf det tydeligt fremgik, at naturpleje ikke er primærindsats for at øge biodiversiteten, men udvalgt som en løsning for f.eks. at give en høj produktion af kød.

Miljø- og fødevareministeren svarede, at overordnet set bidrog forholdet med Natura 2000 til øget biodiversitet. Regeringen havde ikke et mål om, at biodiversitet skulle være primærmålet med naturpleje; det skulle være et af flere. Om fleksibilitet sagde ministeren, at det bl.a., handlede om opdaterede bilag over arter, f.eks. bramgæs, hvor man vurderer tilstanden og udviklingen. Regeringen ønskede fleksibilitet i forhold til regulering på baggrund af opdaterede data. Det var korrekt, at der var mangler ved de landsdækkende data, men ministeren var til gengæld glad for at kunne oplyse, at man ville blive udbedret. Det var ikke sådan, at man som medlemsland skulle pålægges nye byrder – det handlede mere om forbedret og præcis brug af eksisterende data i forhold til naturområder.

Christian Poll forstod det således, at ministeren sagde, at man gerne ville gøre dataindsamling bedre i Danmark som grundlag for naturbeskyttelse, men ikke ønskede øgede krav til den på EU-niveau. Hvorfor, når nu der netop var behov for at løfte hele den europæiske natur?

Miljø- og fødevareministeren delte ikke Christian Polls syn på dataindsamling. Kommissionshandlingsplanerne havde en anderledes dataeffekt end f.eks. den implementering, der er, når det gælder direktiverne.

FO 2. Ændring af direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr

– Tidlig forelæggelse

KOM (2017) 0038

Rådsmøde 3550 – bilag 1 (sammenotat side 5)

Miljø- og fødevarerministeren: Det andet punkt på dagsordenen er en forelæggelse til forhandlingsoplæg af en ændring af direktiv om begrænsning af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr – også kaldet RoHS-direktivet.

Der er tale om et meget lille forslag, hvor Kommissionen på baggrund af erfaringerne med direktivet foreslår en række mindre afgrænsede tekniske justeringer, der skal rette op på uhensigtsmæssigheder og forvridninger i forhold til det indre marked.

FO Forslaget vurderes at have en neutral påvirkning på beskyttelsesniveauet og vil ikke have væsentlige økonomiske konsekvenser. Regeringen er enig i, at det er nødvendigt at strømline direktivet og støtter således forslaget.

Christian Poll spurgte, hvad mobile ikkevejgående maskiner var. Han var med på, at der kunne være behov for særlige undtagelser, men man skulle passe på med brede undtagelser for at undgå at få spredt farlige stoffer i miljøet. Han roste ministeren for at være skeptisk over for, at der ikke var en tidsfrist for, hvornår Kommissionen skulle træffe afgørelser om ansøgninger om fornyelse af specifikke undtagelser for direktivet.

Miljø- og fødevarerministeren forklarede, at der var tale om f.eks. minemaskiner, rumudstyr, trawludstyr, der indeholder lidt elektronik. Han kvitterede for rosen.

Christian Poll var bekymret for nogle af maskinerne, fordi de kunne have en ret bred anvendelse. Var der bud på, hvor store mængder der var tale om samlet set, og på, hvad spredningen ville være?

Miljø- og fødevarerministeren understregede, at der var tale om tårnkraner og ikke trawlkrane, som det måske kunne være blevet opfattet som i hans første svar. Man vurderede, at de relativt få maskiner ikke havde en negativ effekt på miljøet. Han ville gerne svare skriftligt med yderligere specifikationer, hvis der var behov for det.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

- FO Punkt 5. Rådsmøde nr. 3548 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - transportdelen) den 15.-16. juni 2017**
EUU alm. del (16) – bilag 716 (kommenteret dagsorden)
- FO 11. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for så vidt angår tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser (tilgængelighedsdirektiv)**
– *Fremskridtsrapport*
KOM (2015) 0615
Rådsmøde 3548 – bilag 4 (samlenotat side 1)
KOM (2015) 0615 – bilag 3 (henvendelse af 8/6-16 fra Danske Handicaporganisationer om EU's tilgængelighedsdirektiv)
EUU KOM (2015) 0615 - svar på spm. 1 om regeringens måde at opgøre de forventede økonomiske konsekvenser af tilgængelighedsdirektivet på, fra transport- og bygningsministeren
EUU alm. del (16) – bilag 302 (udvalgsmødereferat side 352, senest behandlet i EUU 25/11-16)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Jeg vil i dag gennemgå den del af dagsordenen for det kommende rådsmøde om beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse den 15. juni 2017, som hører under Transport-, Bygnings- og Boligministeriets ressort. Der er tale om en sag, som jeg vil forelægge udvalget til forhandlingsoplæg. Sagen vedrører et direktivforslag om fastsættelsen af tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser.

Der har op til rådsmødet været forvirring om, hvorvidt forslaget skulle på rådsmødedagsordenen til generel indstilling, delvis generel indstilling eller fremskridtsrapport. Forslaget er nu sat på til fremskridtsrapport.

Jeg vil indlede med at konstatere, at der er tale om et komplekst forslag med stor betydning for personer med et handicap. Baggrunden for tilgængelighedsdirektivet er et overordnet ønske om at sikre, at produkter og tjenesteydelser bliver mere tilgængelige for personer med et handicap.

Hovedformålet med tilgængelighedsdirektivet er todelt. For det første sigtes der mod at fremme vilkårene for erhvervsdrivende, som i dag står over for forskellige og ofte modstridende nationale tilgængelighedskrav. For det andet skal forslaget støtte medlemsstaternes indsats for at leve op til deres nationale forpligtelser, og deres forpligtelser i medfør af FN's konvention om rettigheder for personer med et handicap i relation til tilgængelighed.

Direktivets anvendelsesområde er bredt og omfatter i Kommissionens udspil en lang række produkter og tjenesteydelser, herunder på transportområdet og inden for e-handel, finansielle tjenester og audiovisuelle medietjenester.

For at sikre den øgede tilgængelighed, indeholder direktivet krav til f.eks. hæve-, billet- og check-in automater samt til hjemmesider og e-bøger. Det fastsætter således krav til design, produktion og brugerflade med det formål at gøre produkterne og tjenesteydelserne mere tilgængelige for handicappede.

Konkret betyder det bl.a., at information skal være tilgængelig i mere end et sensorisk input, f.eks. gennem oplæsning, berøring og skrift. Kontrast-, lys- og lydstyrke skal kunne justeres, og der skal kunne anvendes forskellige farver til at overbringe informationerne.

Regeringen støtter intentionerne om at forbedre adgangen til produkter og tjenesteydelser på det indre marked og støtter målsætningen om at skabe bedre adgang til varer og tjenesteydelser for personer med handicap. Regeringen mener, at forslaget kan være til gavn for både producenter og de handicappede. Det er til gavn for de handicappede, fordi forslaget øger tilgængeligheden, og det er til gavn for producenter og tjenesteydere, fordi der bliver etableret fælles europæiske standarder og krav, så de kan sælge deres produkter og tjenesteydelser i hele unionen.

Kommissionens forslag giver dog anledning til en række betænkeligheder, herunder særligt om forslagets økonomiske konsekvenser, som brancheorganisationer og andre estimerer til at medføre implementeringsudgifter i intervallet 479-854 mio. kr. Dertil kommer væsentlige årlige udgifter til drift og vedligehold. Estimatet er dog behæftet med meget stor usikkerhed, og der mangler endvidere estimater fra flere brancher, ligesom det i nogle tilfælde ikke har været muligt at beregne de økonomiske konsekvenser. De reelle udgifter er derfor formentlig større end anført ovenfor.

Under forhandlingerne om forslaget har regeringen derfor med parlamentarisk forbehold haft fokus på, at forslagets nationale omkostninger begrænses, så forslaget ikke medfører uforholdsmæssigt høje implementeringsudgifter. Et eksempel er, at regeringen arbejder for længere overgangsordninger, så f.eks. nyligt installerede automater, der ikke lever op til forslagets krav, ikke skal kasseres, før de har været i brug i en vis årrække. Derudover ønsker regeringen, at de konkrete tilgængelighedskrav skal udformes som funktionelle krav og ikke tekniske, så kravene i højere grad er tilpasningsdygtige i forhold til den teknologiske udvikling.

Regeringen er i langt hovedparten positiv over for forslagets formål og hensigter.

Regeringen er derimod kritiske overfor forslagets one size fits all-model, som betyder, at kravene skal implementeres ensartet uanset sektor. Regeringen har derfor ønsket, at forslagets anvendelsesområde begrænses, så byggeområdet, transportområdet, det audiovisuelle medieområde og kravene til eksisterende EU-retsakter udgår af forslaget.

Regeringen er fortsat positiv over for forslaget formål, men ønsker at sikre, at tilgængelighed for de handicappede videst muligt reguleres der, hvor den reguleres bedst, og at det som oftest vil være i sektorlovgivningen.

Det seneste kompromisforslag imødekommer en række af regeringens synspunkter. Regeringen kan således støtte, at både det audiovisuelle medieområde, byggeområdet samt krav til eksisterende EU-retsakter er udgået af kompromisforslaget.

Regeringen kan endvidere støtte, at der med kompromisforslaget introduceres væsentligt længere overgangsordninger for produkter.

Forhandlingssituationen har ændret sig meget i forløbet. Samlet set vurderes det, at såfremt linjen i det seneste kompromisforslag følges, vil de nationale økonomiske konsekvenser mindskes betydeligt i forhold til implementerings-udgifterne på de 479-854 mio. kr., som jeg nævnte tidligere.

Det skal dog igen bemærkes, at overslaget er behæftet med betydelig usikkerhed. Regeringen hilser det velkomment, at der lægges op til, at anvendelsesområdet for forslaget indskrænkes, at der fastsættes længere overgangsordninger, og at de økonomiske konsekvenser begrænses.

Regeringen vurderer samtidig, og på baggrund af tilkendegivelser fra majoriteten af de andre medlemslande, at det er muligt at påvirke forslaget yderligere, så de økonomiske konsekvenser står mål med forslagets hensigter.

Regeringen vil fortsat være opmærksom på at varetage de handicappedes interesser, og vil fortsat lytte til relevante organisationer.

Det skal understreges, at det mandat jeg beder om i dag, er bredere end hvad den nuværende forhandlingssituation i Rådet tilsiger. Dette skyldes, at Europa-Parlamentets forventes at have et andet og mere vidtgående udgangspunkt end Rådet, og at mandatet således skal give plads til de kommende forhandlinger med Parlamentet.

FO Mit forhandlingsoplæg er på denne baggrund, at man fra dansk side:

- helt overordnet støtter intentionerne om at forbedre det indre markeds funktion og forebygge barrierer for den frie bevægelighed for tilgængelige produkter og tjenesteydelser, men at man
- lægger betydelig vægt på, at forslagets nationale omkostninger minimeres mest muligt, og
- lægger betydelig vægt på, at forslaget ikke pålægger erhvervslivet eller offentlige myndigheder nye økonomiske eller administrative byrder i form af krav til tilgængelighed i forhold til den i dag forventede udvikling.

Idet man fra dansk side:

- lægger vægt på, at tilgængelighedskrav til transportområdet, det audiovisuelle medieområde samt de i forslaget nævnte EU-retsakter forhandles i regi af sektorlovgivningen,

- lægger vægt på, at ikrafttrædelsesbestemmelsen for tjenesteydelser er identisk med den, der gælder for produkter, således at det udelukkende er nye tjenesteydelser, der bringes på markedet efter ikrafttrædelsen, der skal leve op til forslaget krav,
- lægger vægt på, at implementeringsperioden for de nye tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser bliver længere end de foreslåede 6 år fra ikrafttrædelsesdatoen, således at der er mere tid for erhvervslivet til at forberede sig på de nye krav,
- lægger vægt på, at tilgængelighed til byggeriet ikke omfattes af forslaget, da regeringen generelt er skeptisk over for som noget nyt at introducere EU-regler på dette område, ligesom der ikke ses at være behov for dette, og
- lægger vægt på, at der i forslaget fokuseres på funktionelle krav frem for tekniske specifikationer.

Rasmus Nordqvist havde på et tidligere møde interesseret sig for Danske Handicaporganisationers høringssvar, der forekom ham at være meget gennemarbejdet. Det lod til, at regeringen gik i den modsatte retning. Kunne ministeren sige, hvor lang tid man ville have til implementeringen, når det ikke var 6 år? Det var klart, at der ville være økonomiske konsekvenser, når man pludselig skulle sørge for, at alle har adgang. Hvad betød det, at det ville koste mindst muligt? Danske Handicaporganisationer havde sat spørgsmålstegn ved regeringens beregninger, der forekom dem at være usikre. Hvad mente ministeren om det?

Søren Søndergaard syntes, at hjemmelsgrundlaget blev et større og større problem. Artikel 114 blev brugt i alle mulige sammenhænge – oven i købet også der, hvor ministeriet og Rådets Juridiske Tjeneste mente, at det var dybt betænkeligt. I samlenotatet stod der: "Regeringen står ikke alene med ovenstående vurdering. Rådets Juridiske Tjeneste udsendte i maj 2016 et notat, hvori de bl.a. vurderer, hvorvidt artikel 114 om det indre markeds funktion kan bruges som hjemmel for forslaget, men at det ikke klart fremgår af Kommissionens egen konsekvensanalyse, hvilket hensyn til det indre marked, der begrunder, at transport- og banktjenester skal omfattes af forslaget." Det kunne ikke accepteres, og det var et selvstændigt argument for at gå imod forhandlingsoplægget. Det havde konsekvenser at bruge artikel 114 – i modsætning til, hvis det var et andet hjemmelsgrundlag. Hvad betød det for landenes mulighed for at indføre mere vidtgående foranstaltninger? Han mente, at Danmark kunne gå langt videre, men det var et spørgsmål om, hvor meget der skulle være EU-kompetence på den ene side og national kompetence på den anden.

Karina Due støttede ikke regeringens forhandlingsoplæg, idet hun mente, at det var uklart, hvad der var EU-kompetence og national kompetence.

Jan E. Jørgensen støttede forhandlingsoplægget. Ville EU-reglerne medføre endnu højere standarder i Danmark for nye bygninger med krav om elevator, niveaufri adgang etc.?

Holger K. Nielsen var ikke i tvivl om, at forslaget fra Kommissionen var et kæmpe fremskridt for de handicappede på EU-plan. Det skulle man have i baghovedet. Han måtte

dog konstatere, at regeringen forsøgte at trække i den forkerte retning og brød sig ikke om, at den ville have indført en masse undtagelser og i den grad argumenterede for, at det skulle lade sig gøre. I virkeligheden ville det udhule det glimrende forslag, og han kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Transport-, bygnings- og boligministeren svarede Rasmus Nordqvist, at regeringen ville stile efter en 15-års implementeringstid for i stedet for en 6-års implementeringstid. Det svarede til levetiden på en billetautomat, så den først skal udskiftes i henhold til den nye standard på det tidspunkt, hvor den er slidt ned. Alternativet ville være at udskifte automater på alle danske togstationer, busholdepladser etc., før de er nedslidte.

Ministeren bekræftede, at beregningerne var usikre, og at det trak i retning af, at det formentlig ville blive dyrere end det, som man havde beregnet som en mulig omkostning for det danske samfund. Det skyldes, at forskellige brancher og organisationer ikke havde indleveret svar på, hvor meget det ville koste på deres område. Beregninger tog altså kun udgangspunkt i de tal, man havde fået oplyst.

Søren Søndergaard henviste han til Udenrigsministeriet for en vurdering af nærhedsprincip og hjemmelsgrundlag. Det hørte ikke under hans kompetence. Man kunne ikke henvise til EU-politikken generelt. Hvis EU f.eks. ville bestemme, at kontanthjælpen skulle være højere i Danmark, og man som politiker var enig i det, kunne man ikke sige, at så ville det være godt, at EU indførte den bestemmelse. Søren Søndergaard havde en pointe i, at bare fordi noget er godt set med sine politiske briller, er det ikke nødvendigvis et argument for, at beslutninger skal træffes af EU. Diskussionen er, om man skal gennemføre tiltag på overnationalt niveau, hvis man lige så godt kan gøre det på nationalt niveau. Til Jan E. Jørgensen sagde ministeren, at danske standarder for bygninger og for tilgængeligheden til dem var på mindst samme niveau som det, som EU foreskrev. Men der var ikke ønske om fra regeringens side at tilgængelighedsforholdene til danske bygning skulle reguleres fra Bruxelles.

Rasmus Nordqvist sagde, at EU netop også udgjorde et forpligtende samarbejde, og at det handlede om at forbedre forholdene for de handicappede i Europa. Derfor skulle regeringen ikke være fodslæbende, men bakke op om udspillet. Det ville være et kæmpe fremskridt på tværs af alle EU-landene. Han kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard støttede et forpligtende samarbejde. Problemet var bare, at hvis man brugte artikel 114, kunne det medføre, at man i nogle situationer ikke kunne bygge oven på reglerne. Det ville være tale om totalharmonisering. Han var ikke klar over, om det var tilfældet i denne sag. Det kunne godt være, at en juridisk vurdering af hjemmelsgrundlaget hørte hjemme i Udenrigsministeriet, men det var ret afgørende at vide, om et ja til forslaget, kom til at betyde, at muligheden for at gå videre blev forhindret på nogle bestemte områder. Hvis man ønsker et samfund, hvor tingene udvikler sig, skal der være mulighed for forpligtende høje standarder, men også for, at der kan bygges oven på de standarder. Problemet ved at skulle indhente en vurdering fra Udenrigsministeriet om,

hvorvidt man kunne sætte hælene i i forhold til artikel 114, var, at mandatet skulle gives nu.

Jan E. Jørgensen var enig i, at bare fordi noget er godt, skal det ikke nødvendigvis reguleres i EU. Der er masser af ting, man lige så godt kan regulere nationalt. Men når man talte fri bevægelighed, skulle man huske, at handicappede netop er kendetegnet ved, at deres bevægelighed er hæmmet. Hvis de skulle kunne rejse lige så nemt rundt i andre europæiske lande som i Danmark, var det en god idé at løfte niveauet i hele EU, så de fik lettere ved at udnytte rettigheden til den frie bevægelighed. Tog man ministerens eksempel med billetautomaterne, var det også smart for automatproducenterne med ens EU-krav og standarder. Ens standarder for byggeri kunne også give god mening, for der var også danske entreprenørvirksomheder, der bød ind på opgaver i andre lande.

Holger K. Nielsen sagde, at det var et eksempel på, at det indre marked ikke kunne stå alene – der måtte politisk styring til. Der var ikke risiko for, at Danmark ikke kunne gå videre og udbygge standarder. Forslaget betød i sig selv, at man kom til at gå langt videre end de aktuelle forhold, idet Danmark faktisk var bagud med hensyn til tilgængelighed for handicappede. Man var meget længere i en række andre lande, og hvis det kunne presse Danmarks standarder op, ville det i sig selv være en stor fordel. Regeringen var dog imod det, for det kostede penge. Idet der blev tale om harmonisering, betød det, at man fik nogle rimelige konkurrenceparametre mellem landene. Han forstod ikke ministerens foredrag om, at alt, hvad der er godt, skal ikke bare reguleres fra EU. Det kunne alle jo være enige i. Han gik ud fra, at regeringen havde en klar holdning til, at det var dybt relevant at forbedre forholdene for de handicappede, og at ministeren i forhandlingerne ikke var i tvivl om, hvorvidt der var hjemmelsproblem.

Transport-, bygnings- og boligministeren sagde, at det var ministeriets vurdering, at der var hjemmelsgrundlag. Med henblik på den mere overordnede, principielle diskussion henviste han til Udenrigsministeriet. For de områder, som direktivet ville regulere, kunne man ikke gå videre med nationale tiltag.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde udtalt sig imod det.

Mødet sluttede kl. 12.47